

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114216428
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8114216428.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fil'akovského a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcu DIGITAL FLOOR LTD, 165 Praed Street London W2 1 RH, Veľká Británia, IČO: 099 922 74 právne zastúpeného AK GG, s.r.o., Agátová 2513/15, Galanta, IČO: 50 954 709, proti žalovanému Slovenský pozemkový fond, Búdkova 36, Bratislava, IČO: 17 335 345, právne zastúpenému Advokátska kancelária Mandzák a spol., s.r.o., Zámocká 5, Bratislava, IČO: 35 943 882, za účasti Krajskej prokuratúry Prešov, Masarykova 16, Prešov, o náhradu škody, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 21.10.2019 č.k. 17C/225/2014 - 2210 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby a vo výroku o trovách konania.

Žalovanému sa p r i z n á v a náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania a žalobu žalobcu zamietol. Ďalej vyslovil, že žalovaný má vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že predmetom sporu je nárok žalobcu na náhradu škody, ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného. Žalovaný bol zriadený zákonom Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a pozemkových spoločenstvách.

3. Vo veci sa nemožno stotožniť s názorom žalovaného o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie. Slovenský pozemkový fond pri nakladaní s pozemkami podľa zákona č. 330/1991 Zb. koná vo vlastnom mene a z tejto činnosti mu vznikajú práva a povinnosti. Iný záver nemožno vyvodíť ani z ustanovenia § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. Slovenský pozemkový fond pri správe pozemkov podľa zákona č. 330/1991 Zb. vystupuje vo vlastnom mene a nie v mene štátu, čo vyplýva aj z jeho konania v súvislosti s podanými žiadosťami o odkúpenie pozemkov. Preto, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú Slovenským pozemkovým fondom, zákon č. 514/2003 Z.z. v ustanovení § 2 výslovne určuje podmienku, aby Slovenský pozemkový fond bol orgánom verejnej moci, ktorému je zákonom zverené rozhodovanie o právach právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. Zo žiadneho zákonného ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nevyplýva, aby štát mal niesť zodpovednosť za škodu spôsobenú Slovenským pozemkovým fondom. Slovenský pozemkový fond nerozhoduje o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb a nie je ho možné chápať pre účely zákona č.

514/2003 Z.z. ako orgán verejnej moci, za ktorého rozhodnutie, respektíve konanie nesie zodpovednosť štát.

4. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní dňa 21.10.2019 navrhol vykonať dôkaz vypočutím navrhnutých svedkov, pričom zdôvodnil a špecifikoval presne na preukázanie ktorých skutkových tvrdení. Keďže v tomto súdnom spore absentuje základ pre uplatnenie nároku na náhradu škody, ako aj ušlého zisku a žalobca v spore nepreukázal základné zákonné predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu, súd tento návrh na vypočutie svedkov v celom rozsahu zamietol ako nehospodárny vedúci iba k predĺženiu tohto súdneho sporu. Stalo sa tak na pojednávaní dňa 21.10.2019.

5. Čo sa týka žaloby žalobcu, táto sa v celom rozsahu považovala za nedôvodnú. Napriek rozsiahlosti spisového materiálu, ktorého súčasťou boli navrhnuté pripojené spisy oboznámené na pojednávaniach, súd považoval za dôležité vychádzať z právnej argumentácie žalobcu, ktorý mal za to, že žalovaný porušil prevenčnú povinnosť zakotvenú v ustanovení § 415 Občianskeho zákonníka, konal v rozpore s dobrými mravmi podľa ust. § 424 Občianskeho zákonníka a zároveň porušil predzmluvnú povinnosť tzv. culpa in contrahendo.

6. Po posúdení obsahu listov žalovaného zo dňa 10.07.2006, 07.08.2006 a 30.11.2006 predložených zo strany žalobcu vyplynulo, že v nich obsiahnuté odpovede slúžia ako súhlas vlastníka pozemkov k územnému konaniu. Majetkové vyporiadanie pozemkov formou uzatvorenia kúpnej zmluvy podľa jednotlivých žiadostí bude možné realizovať až po vydaní a nadobudnutí právoplatnosti územného rozhodnutia v prípade, že na predmetné pozemky neboli uplatnené reštitučné nároky oprávnených osôb v zmysle zákonov č. 229/1991 Zb. a č. 503/2003 Z.z. K samotnému uzatvoreniu kúpnej zmluvy je potrebné predložiť právoplatné územné rozhodnutie - originál, vyjadrenie Obvodného pozemkového úradu v Poprade k možným uplatneným reštitučným nárokom v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. a zákona č. 503/2003 Z.z., znalecký posudok ku kupovaným stavebným pozemkom v dvoch vyhotoveniach. Po doložení uvedených dokladov a následnom stanovení konečnej kúpnej ceny komisiou Slovenského pozemkového fondu, bude možné zo strany regionálneho odboru Slovenského pozemkového fondu v Poprade pristúpiť k vypracovaniu kúpnej zmluvy. Zároveň bolo oznámené, že počnúc dňom 01.03.2006 boli zo strany Slovenského pozemkového fondu pozastavené všetky kúpne a zámenné zmluvy až do odvolania.

7. V ustanovení § 415 Občianskeho zákonníka je vyjadrená povinnosť každého subjektu - účastníka občianskoprávných vzťahov predchádzať škodám. Ide nielen o povinnosť dodržiavať to, čo je ustanovené zákonom alebo zmluvou, ale aj povinnosť konať tak, aby nedochádzalo ku škodám. Občianskoprávna prevencia je súhrn spôsobov a foriem predchádzania ohrozenia a porušenia subjektov občianskych práv, t.j. práv, ktoré sú upravené a chránené normami občianskeho práva hmotného v objektívnom zmysle.

8. Každý subjekt by mal zachovávať taký stupeň opatrnosti, ktorý možno od neho očakávať a ktorý je spôsobilý zabrániť alebo obmedziť riziko vzniku škôd na živote, zdraví, majetku. Súd zdôraznil, že táto prevenčná povinnosť zahŕňa iba bežnú mieru opatrnosti vo vzťahu ku konkrétnej situácii. Dôkazné bremeno je na poškodenom, aby v súdnom spore preukázal - tvrdil skutkové okolnosti, v dôsledku ktorých mu vznikla škoda a ktorej náhradu požaduje. Použitie zákonného ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka prichádza do úvahy tam, kde neexistuje konkrétna úprava vzťahujúca sa na konanie, ktorého protiprávnosť sa posudzuje. Všeobecná občianska prevencia je právnou povinnosťou, ktorej porušenie spôsobuje protiprávne konanie a má za následok pri splnení ďalších podmienok vznik všeobecnej občianskej zodpovednosti podľa ust. § 420 Občianskeho zákonníka. Judikatúra súdov opakovane uvádza, že porušenie prevenčnej povinnosti môže byť považované za porušenie povinností ako podmienky vzniku zodpovednosti za škodu. Použitie tohto zákonného ustanovenia prichádza do úvahy tam, kde neexistuje žiadne obdobné ustanovenie, ktoré sa vzťahuje na daný prípad.

9. S argumentáciou žalobcu, ktorú prednášal v priebehu celého súdneho sporu, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu všeobecnej prevenčnej povinnosti zakotvenej v ustanovení § 415 Občianskeho zákonníka, nemožno v žiadnom prípade súhlasiť. Bol to totiž práve žalobca, ktorý porušil všeobecnú prevenčnú povinnosť zakotvenú v ustanovení § 415 Občianskeho zákonníka. Listy žalovaného zo dňa 10.07.2006, 07.08.2006 a 30.11.2006 slúžili iba ako podklad k územnému konaniu, čo je v nich priamo uvedené. Navyše v priebehu sporu žalobca vôbec nepreukázal splnenie jednej z podmienok, ktorá

bola predpokladom uzatvorenia budúcej kúpnej zmluvy, a to predloženie právoplatného územného rozhodnutia. Aj samotný svedok Ing. Z. J. vo svojej výpovedi uviedol, že k vydaniu územného rozhodnutia vôbec nedošlo. Ak žalobca vynakladal prostriedky tretím subjektom za architektonické, urbanistické štúdie, vynaložil prostriedky na realizáciu tohto projektu, konal s vysokým stupňom podnikateľského rizika, keďže v týchto stanoviskách žalovaného sú presne stanovené podmienky, za ktorých dôjde k uzatvoreniu budúcej kúpnej zmluvy. Žalobca predsa nemal so žalovaným uzatvorenú ani zmluvu o uzatvorení budúcej zmluvy ani žiadny iný záväzný prejav žalovaného, ktorý by ho oprávňoval vynakladať prostriedky tretím subjektom na realizáciu projektu OKKO G.E.R., ak sám nedisponoval právoplatným územným rozhodnutím. Stanovisko Slovenského pozemkového fondu, regionálneho odboru Poprad, je možné považovať tak, ako to prezentoval počas celého prebiehajúceho sporu právny zástupca žalovaného, iba za stanovisko k územnému konaniu. Žalobca si musel byť vedomý, že koná so Slovenským pozemkovým fondom, kde celý proces prevodu, respektíve nakladania s nehnuteľnosťami podlieha schvaľovaciemu procesu tak, ako je to nakoniec uvedené aj priamo v stanovisku Slovenského pozemkového fondu, ktoré je podpísané riaditeľom regionálneho odboru Slovenského pozemkového fondu Poprad, Ing. M. K.. Je tam zrozumiteľne a jasne uvedené, že po doložení podkladov a následnom stanovení konečnej kúpnej ceny cenovou komisiou Slovenského pozemkového fondu, bude možné pristúpiť k vypracovaniu kúpnej zmluvy. Je absolútne nepochopiteľná argumentácia žalobcu o tom, že odpovede žalovaného je potrebné považovať za záväzný prejav, ktorým je žalovaný viazaný, a preto je zodpovedný za vzniknutú škodu žalobcu. Zo samotnej výpovede Ing. M. K., riaditeľa regionálneho odboru Slovenského pozemkového fondu Poprad, v rámci oboznámeného vyšetrovacieho spisu vyplýva, že pokiaľ žalobca nemal a nedisponoval právoplatným územným rozhodnutím, nikdy by nemohlo zo strany žalovaného dôjsť k odpredaju pozemkov. Slovenský pozemkový fond predsa nie je podnikateľský subjekt, čo je priamo uvedené v zákone. Nie je ani súkromnou obchodnou spoločnosťou, ktorá má zmluvnú autonómiu a môže na základe vlastného uváženia rozhodovať o prevodoch a nakladaní s nehnuteľnosťami. Postup Slovenského pozemkového fondu pri nakladaní s nehnuteľnosťami je upravený zákonom. Bol to práve žalobca, ktorý konal s vysokým stupňom rizika a vynakladal finančné prostriedky, na základe ktorých si uplatňuje skutočnú škodu. Konal nezodpovedne a preto akúkoľvek právnu argumentáciu žalobcu o tom, že žalovaný porušil všeobecnú prevenčnú povinnosť nemožno prijať a nemožno s ňou súhlasiť. Ide len o akýsi „hypotetický nárok“ žalobcu uplatnený v tomto spore, ktorý v žiadnom prípade nemôže mať oporu v právnom poriadku. Zo strany žalovaného nedošlo k porušeniu všeobecnej prevenčnej povinnosti ako generálnej klauzuly zakotvenej v ustanovení § 415 Občianskeho zákonníka.

10. Čo sa týka ďalšej argumentácie žalobcu, že konanie žalovaného je konaním, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, s touto v zásade súhlasiť nemožno. Žalobca poukázal na ust. § 3 Občianskeho zákonníka, ak aj na ust. § 424 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že v ustanovení § 3 Občianskeho zákonníka je vyjadrená jedna zo základných zásad súkromného práva, zásada ekvity, to znamená súladu práv, ich výkonu s dobrými mravmi. Mal za to, že za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi sa považuje konanie, ktoré poškodzuje už existujúce práva tretích osôb, respektíve, ktoré môže ohroziť alebo poškodiť práva tretích osôb, ktoré môžu v budúcnosti vzniknúť a to bez ohľadu na to, či škodca poškodenie práv tretích osôb zamýšľal alebo nie. Ustanovenie § 424 Občianskeho zákonníka súvisí so všeobecnou prevenčnou povinnosťou podľa ust. § 415 Občianskeho zákonníka. Každý subjekt je povinný zdržať sa konania, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, a ktorým by mohol spôsobiť inému škodu. Povinnosť chrániť ostatných pred škodou sa ukladá aj vtedy, ak medzi stranami existuje osobitný vzťah. Princíp osobitného vzťahu sa vzťahuje aj na vzťah medzi spoločnosťami ARent, a.s., a AR PARK, s.r.o., na jednej strane a Slovenským pozemkovým fondom, nakoľko vyššie menované spoločnosti, ako aj spoločnosti zamýšľajúce realizovať v kat. území Z. A. výstavbu sa museli fakticky spoľahnúť na dodržanie prísľubu zo strany Slovenského pozemkového fondu na predaj pozemkov, o kúpu ktorých mali záujem. Keďže Slovenský pozemkový fond previedol do vlastníctva tretích osôb pozemky, na ktorých malo byť realizované dielo OKKO G.E.R. napriek tomu, že na takéto konanie neexistoval mimoriadny dôvod a takýmto konaním poškodil práva osôb zabezpečujúcich realizáciu diela, dopustil sa konania, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi.

11. Dobré mravy netvoria spoločensky normatívny systém, ale sú skôr merítkom etického hodnotenia konkrétnych situácií zodpovedajúcich všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti, poctivého správania a podobne. Dobré mravy sú vykladané ako súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných.

12. Občiansky zákonník a ani iný právny predpis nedefinuje dobré mravy. Teória, súdna prax však zhodne považujú dobré mravy za všeobecne uznávané pravidlá morálky, ktoré predstavujú fundamentálny hodnotový poriadok spoločnosti a zákonodarca ich považuje za tak významné, že ich pomocou odkazu v právnej norme začleňuje do občianskeho práva. Z toho vyplýva, že tieto morálne pravidlá majú objektívnu povahu, a preto akékoľvek súhlasné a teda subjektívne motivované vyhlásenie zmluvných strán nie je smerodajné v tom, či nimi uzavretá zmluva je v súlade s dobrými mravmi alebo nie.

13. Základnou premisou ustanovenia § 424 Občianskeho zákonníka je zákaz protiprávneho konania proti dobrým mravom. Tento zákaz možno odvodiť a vychádza zo zákonného ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom sankciou za porušenie tohto zákazu je jednak neplatnosť právneho úkonu a jednak vznik povinnosti nahradiť škodu, ktorá vznikla z úmyselného konania proti dobrým mravom. Konanie, ktoré smeruje k uskutočneniu výsledku, ktorý je zákonom predpokladaný je a možno ho hodnotiť ako konanie dovoleného aj v prípade, ak by jeho výsledkom, respektíve vedľajším následkom bol prípadný vznik ujmy iného. Ak však niekto vykonáva svoje právo tým spôsobom, že zámerne poškodzuje práva inej osoby, ide o šikanózny výkon práva a teda o konanie proti dobrým mravom, keď výkon práva sa stáva iba prostriedkom na poškodenie iného. Ustanovenie § 424 Občianskeho zákonníka zakotvuje širokú skutkovú podstatu oproti všeobecnému ustanoveniu zodpovednosti za škodu podľa ust. § 420 Občianskeho zákonníka. Pod rozsah zákonného ustanovenia § 424 Občianskeho zákonníka možno podľa súdnej praxe zaradiť prípady úmyselného konania, ktoré vykazuje znaky šikanovania, zákernosti, pomsty, ziskochtivosti. Racio legis tohto zákonného ustanovenia spočíva teda v ochrane majetkových záujmov osôb, ktorým bola spôsobená škoda úmyselným konaním, ktoré možno kvalifikovať ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Zákonnou podmienkou tejto skutkovej podstaty zodpovednosti za škodu je priamy úmysel škodcu spôsobiť inému škodu.

14. Toto zákonné ustanovenie sa v súdnej praxi používa málo. Za škodu zodpovedá podľa ust. § 424 Občianskeho zákonníka aj ten, kto ju spôsobil úmyselným konaním proti dobrým mravom. Aplikácia ustanovenia § 424 Občianskeho zákonníka nevyžaduje, aby zo strany škodcu došlo priamo k porušeniu zmluvného záväzku, teda k porušeniu právnej povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy, pretože v takomto prípade nastupuje zodpovednosť za porušenie právnej povinnosti podľa ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka. Zodpovednosť za úmyselné konanie proti dobrým mravom zahŕňa ako prípady konania neupraveného právom, tak práve prípady oprávneného výkonu práva, ktorý smeruje k poškodeniu iného, neodporuje síce priamo zákonu a nedosahuje intenzitu protiprávnosti, ale je v rozpore s dobrými mravmi. Znamená to, že aj keď škodca vykonával svoje právo, ale spôsobom, ktorý zámerne poškodzuje iného a vedie k neprimeraným dôsledkom, ide o tzv. šikanózny výkon práva, ktorý je sankcionovaný práve v ustanovení § 424 Občianskeho zákonníka. Úmyselné konanie proti dobrým mravom, ktoré má za následok vznik škody je predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu. Šikanózny výkon práva je konaním proti dobrým mravom. Zásada, že nikto nesmie zneužívať svoje práva konaním proti dobrým mravom platí v prípadoch, keď ide o dovolené, nie protiprávne konanie, avšak v konkrétnych súvislostiach naplňujúce znaky nemravného konania.

15. Splnenie základnej premisy, a to úmyselné konanie žalovaného proti dobrým mravom, v tomto spore nebolo preukázané. Žalobca ani netvrdil a ani nijakým spôsobom nepreukázal, aby žalovaný konal s priamym úmyslom spôsobiť inému škodu. Zodpovednosť za úmyselné konanie proti dobrým mravom sa okrem prípadov právom neupraveného konania vzťahuje na prípady výkonu práva, ktoré je vykonané spôsobom, ktorý smeruje k poškodeniu iného a stáva sa tak vlastne zneužitím práva. Zo strany žalobcu nebolo preukázané a neunesol v spore dôkazné bremeno, aby žalovaný konal v rozpore so znením ustanovenia § 424 Občianskeho zákonníka, aby z jeho strany išlo o priamy úmysel konať proti dobrým mravom. Žalobca nepreukázal subjektívnu stránku zodpovednosti podľa ust. § 424 Občianskeho zákonníka, a to úmyselne konanie škodcu proti dobrým mravom. V tomto smere nebolo preto rozhodujúce, či bol tiež daný úmysel aj škodu spôsobiť. Vzhľadom na to, že tu neplatí prezumpcia zavinenia, ako je to upravené v ustanovení § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka, úmysel škodcu musí preukázať ten, kto sa domáha náhrady škody, teda poškodený. Ten musí preukázať, že žalobca konal v rozpore s dobrými mravmi a že mu vznikla škoda v príčinnej súvislosti s takýmto protiprávnym konaním. Dôkazné bremeno naplnenia tejto skutkovej podstaty ustanovenia § 424 Občianskeho zákonníka žalobca nepreukázal.

16. Zodpovednosť za škodu vzniknutú porušením predzmluvnej povinnosti sa posudzuje podľa ustanovení § 415 a § 420 Občianskeho zákonníka. V prípade culpa in contrahendo ide o vyvodenie zodpovednosti za škodu, ktorá vznikla tým, že jedna zo strán kontraktčného procesu bola v dôsledku chovania druhej potencionalnej zmluvnej strany v dobrej viere, že dojednaná zmluva bude uzatvorená. Pojem culpa in contrahendo je možné vyvodit' a znamená zodpovednosť za zavinenie pri uzatváraní zmluvy, respektíve porušenie povinností pri príprave zmluvy. Tiež je možné ho definovať ako zodpovednosť za predzmluvné konanie alebo ako zodpovednosť za škodu, ktorá bola spôsobená neplatnosťou právneho úkonu. Niektoré európske štáty majú obsiahnutú výslovne zákonnú úpravu culpa in contrahendo, prípadne je možné žiadať náhradu škody na základe ustálenej judikatúry, ktorá vychádza zo všeobecných zákonných ustanovení. Predzmluvná zodpovednosť je zodpovednosťou za škodu, ktorú nesie ten, ktorý svojim konaním porušuje princíp dobrej viery, dobrých mravov a všeobecnej požiadavky nepoškodzovať majetok tretích osôb. Je to právny inštitút, ktorý v právnom poriadku Slovenskej republiky všeobecne známy nie je. Prostredníctvom predzmluvnej zodpovednosti sa majú chrániť napríklad investície, ktoré sa vynaložia počas rokovaní o zmluve, a ktoré by mali slúžiť na plnenie neskôr uzatvorenej zmluvy. Má sa riešiť nepriaznivý stav, kedy rokovania o zmluve sa nesú v pozitívnom duchu, dohadujú sa už len určité detaily a jedna zmluvná strana nečakane, bez akéhokoľvek rozumného odôvodnenia ukončí rokovania a zmluvu odmieta uzatvoriť.

17. V tomto prípade medzi stranami sporu neboli rokovania o základných náležitostiach kúpnej zmluvy. Absentovalo tu rokovanie, respektíve dohoda o kúpnej cene pozemkov, ktoré mali byť predmetom uzatvorenej budúcej kúpnej zmluvy. Rokovania o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy v žiadnom prípade neboli v takom štádiu, respektíve fáze, kde by zmluvné strany upravovali jednotlivé podmienky a dohadovali sa o podstatných náležitostiach kúpnej zmluvy. Preto tu nie je možné uvažovať o porušení predzmluvnej povinnosti.

18. Žalobca vynakladal prostriedky zo svojho majetku a nemal zabezpečené základné formálne predpoklady pre ich naplnenie, neboli zaistené akékoľvek predpoklady pre pravidelný beh veci, konal s vysokým stupňom podnikateľského rizika a toto svoje konanie nemôže pričítať žalovanému. Zo strany žalovaného nedošlo k porušeniu žiadnej povinnosti, ktorá by zakladala nárok žalobcu na náhradu skutočnej škody vo forme vynaložených nákladov tretím subjektom na realizáciu projektu OKKO G.E.R.. Žalobca v spore neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal základné predpoklady pre náhradu škody a uplatneného ušlého zisku.

19. Ušlým ziskom sa rozumie ujma spočívajúca v tom, že u poškodeného nedôjde v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to dôvodne dalo očakávať s ohľadom na pravidelný beh veci. Ide o stratu očakávaného prínosu, o to o aký reálne dosiahnuteľný prospech poškodený prišiel. Náhrada sa určuje ako rozdiel medzi predpokladaným ziskom a nákladmi, ktoré bolo treba na jeho dosiahnutie vynaložiť. Závery, ktoré vyvodila judikatúra predovšetkým z podnikateľských vzťahov a to, že pri určení výšky náhrady ušlého zisku sa vychádza z čiastky, ktorú by za obvyklých okolností nebyť škodnej udalosti poškodený za svoje činnosti získal s prihliadnutím k nákladom, ktoré by musel na dosiahnutie týchto prínosov vynaložiť, platia vo všeobecnosti pre určenie výšky ušlého zisku. Ušlý zisk je stratou konkrétnej, reálnej a preukázateľnej príležitosti zhodnotenia majetku, avšak len za predpokladu, že pravdepodobnosť dosiahnutia zisku poškodeného je s ohľadom na existujúce okolnosti toho - ktorého konkrétneho prípadu vysoko pravdepodobná a až blížiaci sa k istote.

20. Ušlý zisk sa v súlade s ustálenou judikatúrou súdov definuje ako ujma spočívajúca v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh veci dalo očakávať. Len všeobecné tvrdenia o strate podnikateľskej príležitosti alebo zmarení podnikateľského zámeru bez ďalšieho, nikdy nemôže byť základom pre vznik nároku na náhradu ušlého zisku, a to ani v prípade, ak by boli dôsledkom protiprávnej udalosti. Aj existencia ušlého zisku musí byť vždy bezpečne preukázaná. V prípade ušlého zisku nie je možné preukázať jeho reálnu existenciu, ale musia byť dokazované také reálne skutkové okolnosti, ktoré musí tvrdiť poškodený, ktoré pri logickej úvahe povedú súd k záveru, že ušlý zisk by skutočne vznikol nebyť protiprávnej udalosti. Dokazuje sa teda pravdepodobnosť dosiahnutia ušlého zisku u poškodeného v danom čase a podľa miery dokázanej pravdepodobnosti je potom možné urobiť záver o tom, či by za daných okolností bol žalovaný ušlý zisk aj reálnym. Nepreukázanie existencie takýchto skutkových okolností by potom mohlo viesť len k záveru, že ušlý zisk, ktorého sa žalobca v konaní domáha je

skutočne iba fikciou. Aj v prípade ušlého zisku musí ísť o ujmu už vzniknutú, a nie o ujmu, ktorá by hypoteticky mohla vzniknúť v budúcnosti.

21. Za ušlý zisk teda nemožno považovať hypoteticky ušlý zisk, ktorý nemá žiadny konkrétny preukázateľný základ. Ušlý zisk je teda strata konkrétnej, reálnej a preukázateľnej príležitosti zhodnotenia majetku, avšak len za predpokladu, že pravdepodobnosť dosiahnutia zisku poškodeného je s ohľadom na existujúce okolnosti toho - ktorého konkrétneho prípadu vysoko pravdepodobná až blížiacia sa k istote.

22. Žalobca v spore nepreukázal existenciu základných okolností, respektíve predpokladov pre uplatnený ušlý zisk, ktorý mohol pri bežnom chode veci očakávať. Nemohol tak byť v spore úspešný. Jeho vyčíslený ušlý zisk, s poukazom na predložený znalecký posudok a neskôr predložené vyjadrenia Ústavou súdneho inžinierstva v Žiline, nemá reálny základ a zostal iba v rovine fikcie a hypotéz. Inými slovami nárok žalobcu, ako poškodeného na ušlý zisk nemôže založiť predložený znalecký posudok, ale len preukázanie predpokladov vzniku nároku na náhradu škody. Žalobca svoj nárok oprel výlučne na tvrdení o existencii hypotetického ušlého zisku, pričom v priebehu konania netvrdil žiadne konkrétne skutkové okolnosti zdôvodňujúce uplatnený nárok a dokazujúci existenciu ušlého zisku.

23. Nakoľko neboli splnené základné predpoklady pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu, žaloba žalobcu v časti uplatnenej skutočnej škody a ušlého zisku bola v celom rozsahu zamietnutá.

24. Výrok o trovách bol odôvodnený ustanoveniami § 255 ods. 1, a § 262 CSP.

25. Proti tomuto rozsudku, s výnimkou výroku o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ako dôvod uviedol, že súd prvej inštancie, aj napriek tomu, že došlo k vykonaniu dôkazov preukazujúcich porušenie všeobecnej prevenčnej povinnosti podľa ust. § 415 Občianskeho zákonníka, konaniu žalovaného v rozpore s dobrými mravmi podľa ust. § 3 ods. 1, § 424 Občianskeho zákonníka a porušeniu predzmluvnej zodpovednosti na strane žalovaného, na tieto skutočnosti v odôvodnení rozsudku riadne neprihliadal, pri formulovaní záverov ich riadne nezohľadnil a vyvodil z nich nesprávne skutkové závery, ktoré nesprávne právne posúdil. Skutkovým základom prejednáwanej veci bol zámer žalobcu spolu s ďalšími spoločnosťami realizovať v katastrálnom území Veľký Slavkov dielo OKKO G.E.R., ktoré malo byť realizované na pozemkoch vo vlastníctve Slovenskej republiky v správe žalovaného. Za tým účelom spoločnosti ARent, a.s., a AR PARK, s.r.o., požiadali žalovaného o odkúpenie pozemkov, na ktorých malo byť dielo realizované s tým, že následne mali byť tieto pozemky prevedené z vlastníctva spoločnosti ARent, a.s., a AR PARK, s.r.o., do vlastníctva spoločnosti AR PARK, s.r.o., AR city, s.r.o., a AR golf, s.r.o., v súlade s prílohou č. 1 zmluvy o spolupráci pri realizácii diela OKKO G.E.R. Žalovaný si musel byť a bol si vedomý toho, že v predmetnej veci neexistuje zo strany spoločnosti realizujúcich dielo OKKO G.E.R., záujem na udelení súhlasu s územným konaním bez následného prevodu pozemkov do ich vlastníctva. Celá komunikácia je vyvolaná žiadosťami o odkúpenie a je vedená ako udelenie záväzného súhlasného stanoviska žalovaného pre žalobcu k vydaniu územného rozhodnutia práve pre potreby a za účelom predaja žiadaných pozemkov potrebných na realizáciu diela OKKO G.E.R. Predaj dotknutých pozemkov bol jediným cieľom predzmluvných rokovaní žalobcu a žalovaného. Nie je sporné, že v apríli v roku 2007 žalovaný, konajúci neskôr za toto konanie právoplatne odsúdeným Ing. K. K., úmyselne za účelom zisku a protiprávne previedol podstatnú časť práve tých pozemkov, na ktorých malo byť dielo realizované, na tretie osoby, a to napriek tomu, že týmto osobám nevznikol k predmetným pozemkom priamy reštitučný nárok. Pozemky boli týmto osobám vydané ako náhrada za pôvodné pozemky, ktoré sa nachádzali v inom katastrálnom území, v inej obci a v inom kraji, a ktoré im nebolo možné vydať, čo bolo v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Týmto konaním žalovaný zmaril realizáciu diela ako celku. Žalovaný tak mohol a mal možnosť zabrániť vzniku škody uplatňovanej v tomto konaní.

26. Podľa názoru súdu prvej inštancie to mal byť práve žalobca, ktorý mal porušiť všeobecnú prevenčnú povinnosť. Tento záver bol opretý len o to, že listy žalovaného zo dňa 10.07.2006, 07.08.2006, 30.11.2006 sú iba podkladom k územnému konaniu, a o to, že žalobca v priebehu sporu nepredložil právoplatné územné rozhodnutie. V tejto súvislosti sa opomína zohľadniť to, že práve na podanie návrhu na začatie územného konania je nevyhnutné doložiť dokumentáciu ustanovenú vykonávacími predpismi k stavebnému zákonu spracovanú oprávnenou osobou s dokladmi ustanovenými osobitnými predpismi,

so získaním ktorej mal žalobca preukázané výdavky tvoriace skutočnú škodu žalobcu. Podmienkou pre to, aby bolo možné od žalovaného odkúpiť pozemky, na ktorých malo byť dielo realizované, stanovenou v záväznom súhlase žalovaného s územným konaním, bolo vydanie a právoplatnosť územného rozhodnutia. Podľa odôvodnenia rozhodnutia, ak žalobca nedisponoval právoplatným územným rozhodnutím, tak nemal vynakladať prostriedky tretím subjektom na realizáciu projektu. Toto konštatovanie je nelogické, vnútorne rozporné a vo svojej podstate by spôsobilo nerealizovateľnosť projektu a nemožnosť podať návrh na vydanie územného rozhodnutia a to s ohľadom na to, že vynakladanie prostriedkov tretím subjektom tvoriacich skutočnú škodu žalobcu bolo realizované práve za účelom podania návrhu a následného vydania územného rozhodnutia. Žalobca teda inak konať ani nemohol, pretože ak by nezabezpečil potrebnú dokumentáciu nevyhnutnú v zmysle všeobecne záväzných predpisov na podanie návrhu a na následné vydanie územného rozhodnutia, s ktorým získaním boli preukázané skutočné náklady tvoriace skutočnú škodu žalobcu, tak územné rozhodnutie by mu nemohlo byť vydané. Žalobca konal po celý čas prezieravo, racionálne, v úzkej súčinnosti so žalovaným do času porušenia jeho povinností, s Obcou Veľký Slavkov, ako stavebným úradom, ako aj v súčinnosti so všetkými zúčastnenými subjektmi dobromyseľne, v súlade s ustálenou developerskou praxou a tak, aby nikomu nevznikla škoda, pričom vynakladal na realizáciu projektu v tejto fáze len nevyhnutné prostriedky súvisiace s dosiahnutím vydania územného rozhodnutia v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov podľa pokynu žalovaného potrebného pre uzavretie kúpnych zmlúv k dotknutým pozemkom. Listom zo dňa 01.03.2010 Obec Veľký Slavkov potvrdila, že návrh zmeny a doplnku územnoplánovacej dokumentácie obce absolvoval všetky etapy obstarávania a bol prerokovaný zákonným spôsobom. K návrhu boli vydané súhlasné stanoviská všetkých dotknutých orgánov a organizácií, pričom návrh územného plánu bol vypracovaný a odsúhlasený v súlade so zadaním investora. Z uvedeného vyplýva, že stavebný úrad potvrdil, že žalobca obci predložil všetky potrebné dokumenty na to, aby bolo riadne vydané územné rozhodnutie. Žalovaný si v súvislosti s dohodnutým predajom dotknutých pozemkov žalobcovi nepočínal starostlivo, pozorne a tak, aby pri tom nikomu nespôsobil škodu. S ohľadom na vzájomné predzmluvné rokovania so žalobcom a s ohľadom na svojvoľný, účelový, nedôvodný a protiprávny prevod vlastníctva k dotknutým pozemkom reštituentom žalovaný nezachoval požadovaný stupeň opatrnosti a pozornosti, aby zabránil vzniku škody na strane žalobcu. Keďže žalovaný si nepočínal v súlade so všeobecne stanovenou právnou povinnosťou tak sa správal protiprávne, a je tak zodpovedný za škodu v zmysle ustanovení § 415 a § 420 Občianskeho zákonníka. Jednou z najvýznamnejších skutočností správania sa žalovaného je to, že bez protiprávneho konania žalovaného by škodlivý následok s ohľadom na pravidelný beh veci a predpokladaný postup žalovaného nenastal, pričom by na základe vzájomných rokovaní, všeobecne záväzných právnych predpisov a zaužívanej praxe došlo k prevodu vlastníckeho práva k pozemkom, na ktorých malo byť dielo realizované v prospech žalobcu. Keďže žalobca konal presne v intenciách predzmluvných rokovaní so žalovaným a vykonával všetky úkony potrebné na plánované a dohodnuté uzavretie kúpnych zmlúv podľa podmienok stanovených žalovaným, javí sa toto rozhodnutie a jeho odôvodnenie ako nezákonné z dôvodu nesprávnych skutkových zistení na základe vykonaných dôkazov a nesprávneho právneho posúdenia veci.

27. Súd prvej inštancie z nepochopiteľných príčin opomenul pri rozhodovaní zohľadniť a zaoberať sa trestným konaním vedeným na Okresnom súde Bratislava I. pod sp.zn. 7T/23/2012 v spojení s konaním vedeným na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 1To/43/2016, v ktorom bol trestne stíhaný Ing. K. K., námestník generálneho riaditeľa žalovaného za svoje konanie súvisiace s riešením reštitučných nárokov oprávnených osôb v čase od 29.03.2007 do 10.04.2007 týkajúcich sa pozemkov, na ktorých malo byť dielo realizované, po vykonaní riadneho dokazovania a riadneho preukázania viny právoplatne odsúdený. Z výroku o vine je nutné vychádzať ako z celku a brať do úvahy jeho právnu a skutkovú časť s tým, že rieši naplnenie skutkovej podstaty trestného činu konkrétnym konaním páchatelia. Rozsah viazanosti rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, je daný tým, do akej miery sú znaky skutkovej podstaty trestného činu zároveň významnými okolnosťami pre rozhodnutie o uplatnenom nároku. V trestnom konaní bol Ing. K. K. ako štatutárny orgán žalovaného právoplatne odsúdený za úmyselné protiprávne konanie priamo súvisiace s týmto sporom, ktorým bol zmarený predaj dotknutých pozemkov žalobcovi a to aj napriek tomu, že súd prvej inštancie bol viazaný povinnosťou zohľadniť rozhodnutie o tom, že bol spáchaný trestný čin, kto ho spáchal a aj v intenciách toho, do akej miery sú znaky skutkovej podstaty trestného činu zároveň významnými okolnosťami pre rozhodnutie o náhrade škody.

28. Je nepochybné, že zodpovednosť za škodu vzniknutú porušením predzmluvnej zodpovednosti sa posudzuje podľa ust. § 415 a § 420 Občianskeho zákonníka a s porušením týchto ustanovení priamo súvisí. Žalobca v celom rozsahu súhlasí s uvádzanou judikatúrou v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie a má za to, že je aplikovateľná aj na predmetnú skutkovú situáciu. Osobitne žalobca poukazuje na všeobecne platný právny názor, že pri rešpektovaní zásady zmluvnej voľnosti a rovného postavenia účastníkov je možné správanie jedného z potencionálnych zmluvných partnerov považovať za protiprávne, za predpokladu, že konania o uzatvorení zmluvy dospeli do štádia, kedy jedna zo strán bola v dôsledku správania druhej strany v dobrej viere, že zmluva bude uzatvorená a druhá strana ukončila rokovania o uzatvorení zmluvy a nemala na to žiaden legitímny dôvod. Pri rokovaniach o uzatvorení zmluvy je jedna zo strán kontraktáčného procesu v dôsledku správania druhej potencionálnej zmluvnej strany v dobrej viere, že zmluva bude uzatvorená vtedy, ak je dosiahnutá zhoda na celom obsahu zmluvy a chýba už iba ich potvrdenie v dohodnutej, či predpísanej forme, prípadne vtedy ak kontraktáčné rokovania o zmluve došli do takej fázy, respektíve štádia, kedy sa dohoda na obsahu zmluvy a jej následnom potvrdení javí vzhľadom k doterajším prejavom zmluvných strán ako prakticky istá. Žalobca v súlade s ustanovením § 34 ods. 4 písm. d/ zákona č. 330/1991 Zb. prejavil záujem o presne špecifikované a konkretizované pozemky, na ktorých malo byť realizované dielo. Žalovaný záväzne súhlasil s odpredajom dotknutých pozemkov žalobcovi po splnení podmienok daných žalovaným a všeobecne záväznými právnymi predpismi. Týmto sa žalobca a žalovaný v rámci kontraktáčného procesu dohodli na predmete budúcej kúpnej zmluvy ako základnej náležitosti tohto typu zmluvy. Žalobca a žalovaný sa bez ďalších pochybností dohodli na podstatných náležitostiach kúpnej zmluvy, vrátane spôsobu určenia kúpnej ceny a o podmienkach jej riadneho uzatvorenia.

29. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 21.10.2019 vyplýva, že súd prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 181 ods. 2 CSP určil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, a ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné. V tomto zmysle si túto povinnosť splnil tým, že predmetnými závermi oboznámil osoby prítomné na pojednávaní, pričom všeobecne postupoval v zmysle ust. § 151 ods. 1 CSP, podľa ktorého sa skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana nepoprela, považujú za zákona za nesporné. Následne súd prvej inštancie pristúpil k vysloveniu svojho predbežného právneho posúdenia veci a následne v súlade s ust. § 182 CSP bez ďalšieho vyzval žalobcu a žalovaného, aby v súlade s ust. § 182 CSP pristúpili k prednesu záverečnej reči, uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené a vyhlásil rozsudok. Súd prvej inštancie je povinný subsumovať významné skutkové okolnosti prípadu pod konkrétne hmotnoprávne ustanovenia a prezentovať relevantný právny záver. Predbežné právne posúdenie veci má predovšetkým umožniť objektívnu predvídateľnosť následného súdneho rozhodnutia a vytvoriť priestor na prehodnotenie vlastnej procesnej pozície sporových strán, ich vecnú a efektívnu právnu argumentáciu, riadne substancovanie skutkových tvrdení a dôkazných návrhov a podobne. Ide o zásadný inštitút, ktorého účelom je zefektívnenie, zrýchlenie a zjednodušenie sporového konania, vrátane prevencie tzv. prekvapivých súdnych rozhodnutí. V zmysle ust. § 181 ods. 4 CSP platí, že ak strana alebo jej zástupca nie sú schopní predniesť podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia a označiť alebo predložiť dôkazy na ich preukázanie, súd im môže určiť lehotu na dodatočné splnenie tejto povinnosti. Či súd v konkrétnom prípade umožní stranám dodatočné prednesenie skutkových tvrdení a označenie alebo predloženie dôkazov, bude vždy determinované okolnosťami ad hoc. Rozhodujúce je nielen správanie sa sporových strán a ich zástupcov, ale aj samotný predmet sporu, povaha uplatneného nároku, subjektívne a objektívne dôvody nesplnenia povinnosti včas a podobne. Súd však musí mať vždy na zreteli skutočnosť, že primárnym účelom jeho činnosti je efektívny výkon spravodlivosti za podmienok vymedzených zákonom. Odmietnutie udelenia dodatočnej lehoty preto nesmie byť prejavom justičnej svojvôle a musí byť procesne opodstatnené, s čím sa súd v zmysle ust. § 153 ods. 3 CSP vypořádá v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej. Na pojednávaní konanom dňa 21.10.2019 po otázke súdu, ktorý konkrétny dôkaz žalobca žiada oboznámiť v rámci vyšetrovacieho spisu vedeného pod sp.zn. ČVS: PPZ-XXX/BPK-S-XXXX žalobca uviedol, že žiada o poskytnutie lehoty 30 dní, v ktorej sa vyjadrí, ktorý konkrétny dôkaz žiada z tohto vyšetrovacieho spisu oboznámiť, v opačnom prípade žiada oboznámiť celý spis. Súd s poskytnutím lehoty žalobcovi na označenie dôkazov a s oboznámením celého spisu nesúhlasil preto, lebo mal predchádzajúcemu právnenému zástupcovi žalobcu oznámiť, že tento spis je pripojený a mal byť predchádzajúcim právnym zástupcom študovaný, a teda podľa názoru súdu prvej inštancie bol daný dostatočný časový priestor aj pre nového právneho zástupcu uviesť, ktorý konkrétny dôkaz v rámci pripojeného vyšetrovacieho spisu má súd oboznámiť a na preukázanie akej skutočnosti. Súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

30. Žalovaný a Krajská prokuratúra Prešov navrhli rozsudok v jeho napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť.

31. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

32. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

33. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku je potrebné poukázať na ust. § 415 Občianskeho zákonníka podľa ktorého, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

34. Ustanovenie § 415 Občianskeho zákonníka zakotvuje všeobecnú preventívnu povinnosť počínať si tak, aby sa nikomu neškodilo. Táto povinnosť je vyjadrená slovami, že každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. Ide o ochranu života a zdravia, o ochranu majetku, o ochranu prírody a o ochranu životného prostredia. Tieto statky sú prirodzene chránené aj inými ustanoveniami, či už Občianskeho zákonníka alebo iných právnych predpisov, ktoré s porušením povinností pri ochrane týchto statkov spájajú určité zodpovednostné následky. Ak bola porušená konkrétna povinnosť ustanovená v týchto ustanoveniach, použijú sa predovšetkým zodpovednostné následky upravené v týchto konkrétnych ustanoveniach. Ak neboli porušené konkrétne povinnosti vymedzené v týchto ustanoveniach a určitým konaním alebo nekonaním sa zasiahlo do chránených statkov uvedených v ustanovení § 415 Občianskeho zákonníka, ktorým sa spôsobila určitá škoda na týchto statkov, treba si položiť otázku, či ten, kto takto zasahoval, si počínal tak, aby nedochádzalo ku škodám alebo či si takto nepočínal. Ak si tak nepočínal, porušil povinnosť uloženú mu v ustanovení § 415 Občianskeho zákonníka a z porušenia tejto povinnosti mu vznikne zodpovednosť za škodu. Porušenie preventívnej povinnosti uvedenej v ust. § 415 Občianskeho zákonníka sa stáva dôvodom vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu, pokiaľ sa nedokáže porušenie povinností podľa určitého konkrétneho ustanovenia, či už Občianskeho zákonníka alebo iného zákona. Porušením preventívnej povinnosti, ktorým vznikla škoda na zdraví, na majetku, na prírode alebo na životnom prostredí, vznikne všeobecná zodpovednosť za škodu podľa ust. § 420 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 415 Občianskeho zákonníka preventívnu povinnosť ukladá každému, t.j. tak fyzickým ako aj právnickým osobám. Pri právnických osobách postihujú tieto preventívne povinnosti tie fyzické osoby, ktoré sú oprávnené a povinné za právnické osoby konať. Subjektom zodpovednosti za škodu spôsobenú porušením preventívnej povinnosti bude sama právnická osoba.

35. Zodpovednosť za škodu spôsobenú úmyselným konaním proti dobrým mravom upravuje Občiansky zákonník v ust. § 424. Ide o typickú subjektívnu zodpovednosť, pretože vznik zodpovednosti sa tu viaže na úmyselné konanie. Na rozdiel od ust. § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa nepredpokladá zavinenie škodcu. Je teda úlohou poškodeného dokázať existenciu úmyselného konania škodcu. Na rozdiel od iných prípadov zodpovednosti za škodu tu nemusí byť porušená určitá právna povinnosť. Stačí, keď sa dokáže, že išlo o úmyselné konanie proti dobrým mravom. Podmienkou vzniku tejto zodpovednosti je teda úmyselné konanie proti dobrým mravom, ktorým bola tretej osobe spôsobená škoda. Medzi úmyselným konaním proti dobrým mravom a škodou spôsobenou týmto konaním musí byť príčinná súvislosť.

36. Čo sa týka zodpovednosti za škodu vzniknutú porušením predzmluvnej povinnosti, táto sa posudzuje podľa ustanovení § 415 a 420 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 415 Občianskeho zákonníka vyjadruje všeobecnú preventívnu povinnosť, ktorá sa vzťahuje na všetkých účastníkov občianskoprávných vzťahov. Ide o záväznú právnu povinnosť každého dodržiavať nielen povinnosti uložené právnymi predpismi a povinnosti zmluvne prevzaté, ale i bez konkrétne stanoveného pravidla chovania počínať si natoľko obozretne, aby konaním, či opomenutím nevznikla škoda iným ani jemu samotnému. Povinnosť určená týmto ustanovením je pre každého z účastníkov občianskoprávných vzťahov záväznou právnou povinnosťou určitým spôsobom sa chovať a jej nedodržanie predstavuje protiprávne konanie. Aplikácia ust. § 415 Občianskeho zákonníka prichádza do úvahy len vtedy, ak

nie je daná konkrétna právna úprava vzťahujúca sa na konanie, ktorého protiprávnosť sa posudzuje. Porušenie preventívnej povinnosti, ktoré zároveň znamená porušenie povinnosti právnej v zmysle ust. § 420 Občianskeho zákonníka, je tak jedným zo základných predpokladov všeobecnej zodpovednosti za škodu. Nie je pritom žiaden dôvod pre ktorý by sa zákonná povinnosť vyplývajúca z ust. § 415 Občianskeho zákonníka nemala vzťahovať i na chovanie potencionálnych zmluvných partnerov pri rokovaní o uzatvorení zmluvy. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že princíp rovnakého postavenia účastníkov neumožňuje, až na zákonom stanovené výnimky, jednému z účastníkov právneho vzťahu vynútiť si na druhom prejav vôle smerujúci k uzatvoreniu zmluvy. Rešpektujúc zásadu zmluvnej voľnosti, prvým predpokladom zodpovednosti je skutočnosť, že konkrétne osoby začali rokovania o uzavretí určitej zmluvy pričom tieto rokovania dospeli do štádia, kedy jedna zo strán kontraktačného procesu bola v dôsledku chovania druhej zmluvnej strany v dobrej viere, že predpokladaná zmluva bude uzatvorená. Ďalším nevyhnutným predpokladom je to, že k ukončeniu rokovania o uzavretí zmluvy druhá strana pristúpila bez toho, aby k tomu mala legitímny dôvod.

37. Čo sa týka majetkovej ujmy spočívajúcej vo vynaložení nákladov v súvislosti s rokovaním o uzatvorení zmluvy a prípravou návrhu zmluvy je potrebné dodať, že potencionálnym zmluvným partnerom, teda záujemcom o uzatvorenie zmluvy spravidla vznikajú náklady, ktorých povaha a výška závisí na type predpokladanej zmluvy s vynaložením ktorých sa musí počítať bez ohľadu na to, či zamýšľaná zmluva bude nakoniec uzatvorená alebo nie. Samotný žalobca pritom vo svojom oprávnom prostriedku poukázal na to, že vynakladanie prostriedkov tretím subjektom tvoriacich skutočnú škodu žalobcu bolo realizované práve za účelom podania návrhu a následného vydania územného rozhodnutia.

38. Pokiaľ ide o listy žalovaného zo dňa 10.07.2006, 07.08.2006 a 30.11.2006, tieto rozhodne nemožno považovať za záväzný súhlas s prevodom pozemkov, na ktorých malo byť dielo realizované. V nich žalovaný vyslovil iba svoj súhlas k územnému konaniu. Urobil tak spôsobom nevzbudzujúcim žiadne pochybnosti o obsahu týchto podaní v súlade s ust. § 35 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého prejav vôle sa môže urobiť konaním alebo opomenutím; môže sa stať výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejavíť.

39. V podaniach zo dňa 10.07.2006, 07.08.2006 a 30.11.2006 bol žalobca, respektíve jeho právny predchodca žalovaným upozornený na to, že majetkoprávne vyporiadanie formou uzatvorenia kúpnej zmluvy bude možné realizovať po vydaní a nadobudnutí právoplatnosti územného rozhodnutia v prípade, že na pozemky neboli uplatnené reštitučné nároky oprávnených osôb v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. a č. 503/2003 Z.z. Zároveň žalobcovi, respektíve jeho právnenému predchodcovi bolo dané na vedomie aké podklady bude potrebné doložiť k samotnému uzatvoreniu kúpnej zmluvy s upozornením, že až po doložení podkladov a následnom stanovení konečnej kúpnej ceny cenovou komisiou Slovenského pozemkového fondu, bude možné pristúpiť k vypracovaniu kúpnej zmluvy. Žalobcovi, respektíve jeho právnenému predchodcovi bolo zároveň dané na vedomie, že počnúc dňom 01.03.2006 boli zo strany žalovaného pozastavené všetky kúpne a zámenné zmluvy až do odvolania. Žalovaný v týchto podaniach iba poskytol záujemcovi o kúpu pozemkov informácie o tom, aké sú predpoklady pre možnosť uzatvorenia kúpnej zmluvy a aké podklady je potrebné k nej predložiť. Takéto oznámenie rozhodne nemožno považovať za záväzný prejav žalovaného, ktorým by mal byť viazaný. Ak žalobca, respektíve jeho právny predchodca napriek upozorneniu žalovaného na nemožnosť uzatvorenia kúpnej zmluvy v prípade uplatnenia reštitučných nárokov oprávnených osôb a nemožnosti uzatvárania kúpnych a zámenných zmlúv od 01.03.2006 až do odvolania, začal vynakladať prostriedky na realizáciu diela, počínal si nanajvýš nezodpovedne a za takéto nezodpovedné konanie nemôže niesť zodpovednosť žalovaný.

40. Iný záver nie je možné prijať ani v súvislosti s poukazom žalobcu na právoplatné odsúdenie Ing. K. K. vo veci Okresného súdu Bratislava I. vedenej pod sp.zn. 7T/23/2012.

41. Podľa ust. § 193 CSP súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný

podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

42. Ustanovenie § 193 CSP taxatívne určuje, ktorými rozhodnutiami je súd v občianskom súdnom konaní pri svojom rozhodovaní viazaný. Viazanosť sa vzťahuje na výrok rozhodnutia, nie na jeho odôvodnenie. Súd je povinný z výroku trestného rozsudku vychádzať ako z celku a brať do úvahy jeho právnu a aj skutkovú časť. Rozsah tejto viazanosti je daný tým, do akej miery sú znaky skutkovej podstaty trestného činu zároveň významnými okolnosťami pre rozhodnutie civilného súdu o uplatnenom nároku.

43. Z právoplatného rozsudku Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 08.09.2015, vydaného vo veci 7T/23/2012, a to konkrétne zo skutkovej časti výroku tohto rozsudku vyplýva, že Ing. K. K. uprednostnil ako verejný činiteľ konkrétne menovaných reštituentov pred inými oprávnenými reštituentmi v uspokojení ich oprávneného nároku. S prihliadnutím na uvedené, ak by v súvislosti s konaním Ing. K. K. mohla vzniknúť škoda, za ktorú by zodpovedal žalovaný, túto škodu by si mohli uplatňovať tí oprávnení reštituenti, ktorí v dôsledku uprednostnenia iných reštituentov uspokojení neboli. Žalobca, respektíve jeho predchodca, takéto postavenie iného oprávneného reštituenta nemali.

44. Vo veci nie je možné stotožniť sa s tvrdením žalobcu, podľa ktorého neposkytnutím lehoty 30 dní na vyjadrenie sa k tomu, ktorý dôkaz z vyšetrovacieho spisu žiada oboznámiť, mu bolo znemožnené uskutočniť jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. O pripojenie celého trestného spisu 7T/23/2012, vrátane spisu vyšetrovacieho, požiadal už právny zástupca právneho predchodcu žalobcu podaním zo dňa 09.08.2018 (čl. 1961 spisu). Prípisom zo dňa 06.09.2018 (čl. 1977 spisu), doručeným právnomu zástupcovi právneho predchodcu žalobcu dňa 07.09.2018 prvoinštančný súd oznámil, že trestný spis 7T/23/2012 je pripojený k spisu 15C/144/2014 s tým, že s jeho obsahom je možné sa oboznámiť. Právny zástupca žalobcu LS Legal, s r.o., prevzal zastupovanie na základe plnomocenstva zo dňa 17.10.2019. Následne podaním zo dňa 17.10.2019 požiadal o odročenie pojednávania nariadeného na deň 21.10.2019 z dôvodu, že chce konanie prerušiť, čo odôvodnil snahou uzatvoriť mimosúdne dohodu so žalovaným. Požiadavku na preštudovanie vyšetrovacieho spisu vzniesol až na pojednávaní konanom dňa 21.10.2019, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku. V prejednávanej veci konanie bolo začaté dňa 29.09.2008 a žalobca, respektíve jeho právny predchodca mal dostatočne dlhý časový priestor na to, aby preukázal dôvodnosť uplatneného nároku.

45. Pokiaľ ide o hodnotenie jednotlivých dôkazov vykonaných v priebehu sporu, v tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že súd prvej inštancie vychádzal z ust. § 191 CSP, podľa ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

46. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten, ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Každý vykonaný dôkaz môže byť prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany spochybnený tým, že sa pripúšťa dôkaz opaku dokazovanej skutočnosti. Inak povedané, žiaden dôkaz nedisponuje predpísanou legálnou silou, ktorá by nepripúšťala dôkaz svojho opaku.

47. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu v opačnom procesnom postavení než je strana sporu, ktorá nespĺnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť ako nepoužiteľný zdroj informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie strany sporu. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy, a súd napriek tomu nemá jednoznačný

skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad pričíta tej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva.

48. Keďže žalobca tak, ako na to správne poukazuje prvoinštančný súd, nepreukázal existenciu základných predpokladov pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 CSP rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby a výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

49. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ust. § 396 ods. 1, v spojení s ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie.

50. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).